

## FIȘA DISCIPLINEI

### 1. Date despre program

|                                                  |                                                      |
|--------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| 1.1 Instituția de învățământ superior            | UNIVERSITATEA TRANSILVANIA DIN BRASOV                |
| 1.2 Facultatea                                   | DESIGN DE MOBILIER ȘI INGINERIE A LEMNULUI           |
| 1.3 Departamentul                                | PRELUCRAREA LEMNULUI SI DESIGNUL PRODUSELOR DIN LEMN |
| 1.4 Domeniul de studii de masterat <sup>1)</sup> | INGINERIE FORESTIERA                                 |
| 1.5 Ciclul de studii                             | MASTERAT                                             |
| 1.6 Programul de studii/ Calificarea             | ECODESIGN DE MOBILIER ȘI RESTAURARE                  |

### 2. Date despre disciplină

|                                                            |                                                                      |               |   |                       |   |                         |                              |     |
|------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|---------------|---|-----------------------|---|-------------------------|------------------------------|-----|
| 2.1 Denumirea disciplinei                                  | ELEMENTE DE TEORIA RESTAURARII ȘI CONSERVAREA PATRIMONIULUI CULTURAL |               |   |                       |   |                         |                              |     |
| 2.2 Titularul activităților de curs                        | Expert restaurator dr. Georgiana GĂMĂLIE                             |               |   |                       |   |                         |                              |     |
| 2.3 Titularul activităților de seminar/ laborator/ proiect | Expert restaurator dr. Georgiana GĂMĂLIE                             |               |   |                       |   |                         |                              |     |
| 2.4 Anul de studiu                                         | I                                                                    | 2.5 Semestrul | 1 | 2.6 Tipul de evaluare | E | 2.7 Regimul disciplinei | Conținut <sup>2)</sup>       | DAP |
|                                                            |                                                                      |               |   |                       |   |                         | Obligativitate <sup>3)</sup> | DI  |

### 3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

|                                                                                                |     |                    |    |                                 |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|--------------------|----|---------------------------------|-----|
| 3.1 Număr de ore pe săptămână                                                                  | 2   | din care: 3.2 curs | 1  | 3.3 seminar/ laborator/ proiect | 1L  |
| 3.4 Total ore din planul de învățământ                                                         | 28  | din care: 3.5 curs | 14 | 3.6 seminar/ laborator/ proiect | 14  |
| Distribuția fondului de timp                                                                   |     |                    |    |                                 | ore |
| Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe                                    |     |                    |    |                                 | 20  |
| Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren |     |                    |    |                                 | 20  |
| Pregătire seminarii/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri               |     |                    |    |                                 | 30  |
| Tutoriat                                                                                       |     |                    |    |                                 |     |
| Examinări                                                                                      |     |                    |    |                                 | 2   |
| Alte activități.....                                                                           |     |                    |    |                                 |     |
| 3.7 Total ore de activitate a studentului                                                      | 72  |                    |    |                                 |     |
| 3.8 Total ore pe semestru                                                                      | 100 |                    |    |                                 |     |
| 3.9 Numărul de credite <sup>4)</sup>                                                           | 4   |                    |    |                                 |     |

### 4. Precondiții

|                   |   |
|-------------------|---|
| 4.1 de curriculum | • |
| 4.2 de competențe | • |

### 5. Condiții

|                                                              |                                                                                                                             |
|--------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 5.1 de desfășurare a cursului                                | • sală dotată cu PC și sistem protecție                                                                                     |
| 5.2 de desfășurare a seminarului/ laboratorului/ proiectului | • orele de aplicații se desfășoară în principal prin vizite de documentare în muzee și laboratoare de conservare-restaurare |

## 6. Competențe specifice acumulate

|                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Competențe profesionale | <p>Cp3. Identificarea, dezvoltarea, testarea și utilizarea materialelor și metodelor de conservare-restaurare, în conformitate cu principiile generale și codul etic</p> <p>R.Î. 3.1. Absolventul cunoaște, analizează, interpretează și aplică în mod specific, funcție de caz, principiile tehnice de conservare-restaurare și prevederile codului etic.</p> <p>R.Î. 3.4. Absolventul cunoaște și aplică standarde de bună practică specifice domeniului.</p> <p>Cp4. Aplicarea conceptelor și a metodelor științifice de conservare – restaurare, expertizare a bunurilor culturale aparținând civilizației lemnului</p> <p>R.Î. 4.1. Absolventul cunoaște și identifică elementele specifice ce definesc bunurile culturale aparținând civilizației lemnului și componentele valorii patrimoniale a acestora.</p> <p>R.Î. 4.2. Absolventul cunoaște și identifică elementele specifice conservării-restaurării științifice a mobilierului / bunurilor culturale din lemn.</p> <p>R.Î. 4.4. Absolventul diferențiază și aplică în mod corect conceptele de restaurare și recondiționare.</p> <p>R.</p> <p>Cp5. Managementul și analiza proceselor de proiectare, producție și restaurare</p> <p>R.Î. 5.1. Absolventul explică și interpretează principiile actuale care stau la baza managementului specific proceselor de proiectare, producție sau restaurare, după caz.</p> <p>R.Î. 5.3. Absolventul analizează și optimizează activități de proiectare, procese de producție sau activități de restaurare, după caz.</p> |
| Competențe transversale | <p>Ct2. Asumarea funcțiilor de conducere în vederea coordonării activităților de producție, cercetare și proiectare a diferitelor entități economice sau a unor instituții, cu orientare spre industria prelucrării lemnului, a fabricației de produse industriale complexe, de testare a acestora și de corelare a specificității fabricației cu piața</p> <p>R.Î. 2.3. Absolventul este capabil să colaboreze în cadrul echipelor multidisciplinare.</p> <p>Ct3. Autoevaluarea obiectivă a nevoii de formare profesională continuă în scopul adaptabilității la cerințele pieții muncii, la dinamica schimbărilor sistemelor tehnologice, a metodelor manageriale și ale orientării pieței</p> <p>R.Î. 3.1. Absolventul este capabil să aprecieze obiectiv pregătirea sa profesională în raport cu nevoile pieței muncii.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

## 7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

|                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|---------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 7.1 Obiectivul general al disciplinei | Înțelegerea conceptului actual de conservare – restaurare, cunoașterea principiilor generale ale restaurării și a codului etic al profesiei de conservator-restaurator, capacitatea de analiză critică a unor studii de caz, precum și conștientizarea importanței patrimoniului cultural național și universal, cunoașterea componenței acestuia, a legislației specifice și a normelor de conservare pentru o abordare realistă și responsabilă în analiza unor situații concrete. |
| 7.2 Obiectivele specifice             | Înțelegerea și diferențierea conceptelor de conservare-restaurare vs. recondiționare<br>Conștientizarea importanței activității de conservare-restaurare pentru                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>păstrarea moștenirii culturale</p> <p>Cunoașterea / înțelegerea principiilor tehnice generale de conservare-restaurare și a prevederilor codului etic și abilități de analiză a modului/limitelor de implementare practică (studii de caz)</p> <p>Dobândirea unor cunoștințe de bază referitoare la patrimoniul cultural național ca definire, componenta, importanță, valoare și aspecte de protecție legislativă.</p> <p>Cunoașterea normelor de conservare preventivă a patrimoniului cultural mobil și imobil și formarea abilităților de analiză critică a aplicării acestora (studii de caz)</p> <p>Abilități de prezentare și susținere opinii, diseminare</p> |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## 8. Conținuturi

| 8.1 Curs                                                                                                                                                                                                       | Metode de predare              | Nr. de ore (14h) | Observații |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|------------------|------------|
| <b><u>Structura și importanța disciplinei</u></b>                                                                                                                                                              |                                | 1h               |            |
| <b><u>A: Teoria și etica restaurării</u></b>                                                                                                                                                                   | Prelegere pe bază de slide-uri | <b>6h</b>        |            |
| 1. Conceptul actual de conservare-restaurare în conformitate cu organisme și documente cu aplicabilitate internațională.                                                                                       | Studii de caz                  | 2h               |            |
| 2. Codul etic al profesiei de conservator-restaurator                                                                                                                                                          | Dezbateri interactive          | 1h               |            |
| 3. Principiile generale ale restaurării: prezentare generală, aplicabilitate pentru mobilier.                                                                                                                  |                                | 2h               |            |
| 4. Concepția de restaurare și documentația de restaurare.                                                                                                                                                      |                                | 1h               |            |
| <b><u>B: Conservarea patrimoniului cultural</u></b>                                                                                                                                                            |                                | <b>7h</b>        |            |
| 1. Patrimoniul cultural național: definire, terminologie, clasificare, importanță în contextul patrimoniului cultural universal; Bunuri culturale mobile și obiective clasate                                  |                                | 2h               |            |
| 2. Elemente de legislație a patrimoniului cultural național și universal.                                                                                                                                      |                                | 1h               |            |
| 3. Norme de conservare preventivă a patrimoniului cultural mobil în corelație cu factorii care influențează starea de conservare a bunurilor culturale mobile.<br>– Studii de caz                              |                                | 2h               |            |
| 4. Norme de conservare preventivă a patrimoniului cultural imobil în corelație cu factorii care influențează starea de conservare a patrimoniului cultural imobil.<br>– Studii de caz                          |                                | 2h               |            |
| <b>Total ore curs = 14h</b>                                                                                                                                                                                    |                                |                  |            |
| <b>Bibliografie</b>                                                                                                                                                                                            |                                |                  |            |
| 1. Brandi, C., 1996. <i>Teoria restaurării</i> , Biblioteca de artă, Editura Meridiane, București.                                                                                                             |                                |                  |            |
| 2. Beliskhi St., Corr S. (2019). Reflection on conservation-restoration practice today. A European perspective. <i>Protection of cultural heritage</i> 8 (2019). DOI: 10.35784/odk.1024 . available online at: |                                |                  |            |

<https://ph.pollub.pl/index.php/odk/article/view/1024>

3. Moldoveanu, A: *Conservarea preventiva a bunurilor culturale*. Ed. Cetatea de Scaun Târgoviște 2010
4. Morera S.A., Cesare Brandi and contemporary art: theory, aesthetic and restoration. A tempestuous dialectic. Available online at: [https://www.iccrom.org/sites/default/files/publications/2020-05/cesare\\_brandi\\_and\\_contemporary\\_art.pdf](https://www.iccrom.org/sites/default/files/publications/2020-05/cesare_brandi_and_contemporary_art.pdf) (accessed on 07.11.2024)
5. Mustață, M., Mustață, Ghe., Ungurean, B., Moșneagu, M., Gămălie, G., Axinte, L. Etiopatologia operei de artă, Editura Academiei Oamenilor de Știință din România, București, 2013.
6. Sandu, I.: *Deteriorarea și degradarea bunurilor de patrimoniu cultural*, vol. I, II, Editura Universitatii A.I. Cuza, Iasi, 2008.
7. Sandu, I.C.A., Sandu, I., Popoiu, P., Saanen, A.V.: *Aspecte metodologice privind conservarea stiintifica a patrimoniului cultural*, Editura CORSON, Iasi, 2001.
8. Sandu, I.C.A.: *Principii fundamentale de teoria conservarii și restaurarii*, Editura CORSON, Iasi, 2000.
9. Timar, M.C.. *Restaurarea mobilei*, teorie și practică, Editura Universității Transilvania, 2003.
10. Timar M.C.: Elemente de teoria restaurării și conservarea patrimoniului cultural – Note de curs- format pdf, 2022.
11. \*\*\* ECCO (European Confederation of Conservator – Restorers’ Organisations): *Professional guidelines*: - parts 1-3.  
Part 1: [https://www.ecco-eu.org/wp-content/uploads/2021/03/ECCO\\_professional\\_guidelines\\_I.pdf](https://www.ecco-eu.org/wp-content/uploads/2021/03/ECCO_professional_guidelines_I.pdf)  
Part 2: [https://www.ecco-eu.org/wp-content/uploads/2021/03/ECCO\\_professional\\_guidelines\\_II.pdf](https://www.ecco-eu.org/wp-content/uploads/2021/03/ECCO_professional_guidelines_II.pdf)  
Part 3: <https://www.restauratoren.de/wp-content/uploads/2016/10/ECCO-professional-guidelines-III.pdf>
12. \*\*\* Resurse online – pagini web organizatii internaionale / nationale de profil  
<https://www.iccrom.org/>  
<https://www.ecco-eu.org/>  
<https://icom.museum/en/>  
<https://www.icon.org.uk/the-institute-of-conservation-s-code-of-conduct.html>  
<https://patrimoniu.ro/>
13. \*\*\* Caietele restaurării, Editura ACS.— 2020-2023

\*\*\* LEGIS - colecție de legi și acte normative

| 8.2 Laborator                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Metode de învățare                                                                                                                                          | Nr de ore (14h) | Observații |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|------------|
| 1. Prezentarea obiectivelor și activităților specifice disciplinei și oportunități de dezvoltare profesională prin voluntariat                                                                                                                                                                                 | Documentare în teren<br>Discuții cu specialiști<br>Documentare electronică –                                                                                | 2h              |            |
| 2. <b>Vizite de documentare</b> în laboratoare de restaurare pt înțelegerea conceptului de conservare-restaurare și a modului de aplicare a principiilor de conservare-restaurare și a codului etic al profesiei, precum și realizarea unor contacte profesionale valoroase- <b>bază documentare Referat 1</b> | surse specifice<br>Analiză critică studii de caz<br>Activități în grupuri mici<br>Sinteză și analiză comparativă informații –<br>formulare opinii personale | 6h              |            |
| 3. <b>Vizite de documentare</b> în teren (obiective de patrimoniu din Brașov și împrejurimi) pt conștientizarea diversității și valorii patrimoniului cultural, evaluarea stării de conservare în corelație cu normele de conservare preventivă – <b>bază documentare Referat 2</b>                            |                                                                                                                                                             | 4h              |            |
| 4. Prezentare tematică, validare studii de caz și tutoriat pentru cele 2 referate obligatorii realizate pe baza conținutului cursului, a                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                             | 2h              |            |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |  |  |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|
| documentării în teren și a documentării electronice și din alte surse<br><b>Referat R1:</b> Analiza critică a unor cazuri de conservare-restaurare, cu reliefarea modului de aplicare a principiilor de restaurare și a codului etic<br><b>Referat R2:</b> Studiu de caz privind aplicarea normelor de conservare preventivă pentru un bun cultural mobil sau imobil din componența Patrimoniului Cultural Național (clasat), cu reliefarea valorii patrimoniale a acestuia și a stării actuale de conservare                                                                                                                                                                                                              |  |  |  |
| <b>Total ore laborator = 14h</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |  |  |  |
| Bibliografie:<br>1. Timar, M.C.. <i>Restaurarea mobilei</i> , teorie și practică, Editura Universității Transilvania, 2003.<br>2. *** Resurse online – pagini web organizatii internaionale / nationale de profil<br><a href="https://www.iccrom.org/">https://www.iccrom.org/</a><br><a href="https://www.ecco-eu.org/">https://www.ecco-eu.org/</a><br><a href="https://icom.museum/en/">https://icom.museum/en/</a><br><a href="https://www.icon.org.uk/the-institute-of-conservation-s-code-of-conduct.html">https://www.icon.org.uk/the-institute-of-conservation-s-code-of-conduct.html</a><br><a href="https://patrimoniul.ro/">https://patrimoniul.ro/</a><br>3.*** Caietele restaurării, Editura ACS. — 2020-2022 |  |  |  |

**9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului**

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Disciplina <i>Elemente de teoria restaurării și conservarea patrimoniului cultural</i> oferă cunoștințele de bază pentru înțelegerea importanței patrimoniului cultural național și universal, a protecției sale legislative, precum și a necesității conservării științifice a acestuia în concordanță cu normele internaționale ECCO, ENCoRe în vigoare (ghidul profesiei de conservator-restaurator și codul etic). Aceste cunoștințe constituie o bază absolut necesară pentru a profesa în domeniul conservării /restaurării în cadrul centrelor /laboratoarelor de conservare-restaurare din muzee, al atelierelor particulare/ mediul privat sau în serviciile abilitate pentru evidența și conservarea patrimoniului cultural național. Suplimentar, conștientizarea și educația, dublate de cunoștințele de bază necesare, contribuie la formarea unei atitudini civice corecte față de problematica conservării patrimoniului cultural în România.</p> |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**10. Evaluare**

| Tip activitate                   | 10.1 Criterii de evaluare                                                                                                                                                                              | 10.2 Metode de evaluare                                     | 10.3 Pondere din nota finală |
|----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|------------------------------|
| 10.4 Curs                        | Nivelul de însușire a cunoștințelor și posibilitatea de aplicare<br>Explicarea corectă a unui concept, exemplificare și formularea unor opinii personale<br>Utilizarea adecvată a termenilor specifici | Examen oral                                                 | 50%                          |
| 10.5 Seminar/ laborator/ proiect | Analiza modului de aplicare a principiilor de restaurare, a                                                                                                                                            | Întocmire referate R1, R2 și susținerea acestora pe bază de | 50%                          |

|                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                         |                                               |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|--|
|                                                                                                                                                                                                                                 | codului etic și a măsurilor de conservare preventivă pentru un studiu de caz<br>Utilizarea adecvată a termenilor specifici<br>Calitatea documentării, capacitatea de sinteză și interpretare informații | prezentări PPT, discuții<br>Poster diseminare |  |
| <b>10.6 Standard minim de performanță</b>                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                         |                                               |  |
| Înțelegerea și aplicarea conceptelor de conservare-restaurare vs. recondiționare și cunoașterea principiilor de restaurare, a codului etic al profesiei și a normelor de bază de conservare preventivă a patrimoniului cultural |                                                                                                                                                                                                         |                                               |  |

Prezenta Fișă de disciplină a fost avizată în ședința de Consiliu de departament din data de 30/09/2024 și aprobată în ședința de Consiliu al facultății din data de 30/09/2024.

Conf.dr.ing. Alin OLARESCU

Prof.dr.ing. Mihaela CAMPEAN

Decan

Director departament

Expert restaurator  
Dr. Georgiana GĂMĂLIE

Expert restaurator  
Dr. Georgiana GĂMĂLIE

Titular curs

Titular laborator

**Notă:**

- <sup>1)</sup> Domeniul de studii - *se alege una din variantele:* Licență/ Masterat/ Doctorat (se completează conform cu Nomenclatorul domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare în vigoare) ;
- <sup>2)</sup> Ciclul de studii - *se alege una din variantele:* Licență/ Masterat/ Doctorat;
- <sup>3)</sup> Regimul disciplinei (conținut) - *se alege una din variantele:* **DF** (disciplină fundamentală)/ **DD** (disciplină din domeniu)/ **DS** (disciplină de specialitate)/ **DC** (disciplină complementară) - *pentru nivelul de licență:* **DAP** (disciplină de aprofundare)/ **DSI** (disciplină de sinteză)/ **DCA** (disciplină de cunoaștere avansată) - *pentru nivelul de masterat;*
- <sup>4)</sup> Regimul disciplinei (obligativitate) - *se alege una din variantele:* **DI** (disciplină obligatorie)/ **DO** (disciplină opțională)/ **DFac** (disciplină facultativă);
- <sup>5)</sup> Un credit este echivalent cu 25 – 30 de ore de studiu (activități didactice și studiu individual).